

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Det Åbne Land
J.nr. NST-401-00460

Den 28. august 2012

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål P stillet af Folketingets Fødevarerudvalg

Spørgsmål P

Ministrene bedes redegøre for sammenhængen mellem reglerne om adgang i randzonenloven og reglerne om adgang i naturbeskyttelsesloven samt reglerne i vejledningen om adgangsregler i naturbeskyttelsesloven, herunder redegøre for de seneste ændringer i vejledningen, som Adgangsforum blev orienteret i maj 2012, og begrundelserne for disse ændringer.

Svar

Denne regering arbejder for, at befolkningen får adgang til mere natur. Jeg er derfor glad for, at vi i Danmark har fået en lov om randzoner, som giver adgang til mere natur.

Det er naturbeskyttelseslovens regler om adgang til naturen, som gælder i randzonerne. Hovedreglen i naturbeskyttelsesloven er, at udyrkede arealer er åbne i

dagtimerne for adgang til fods og ophold, hvis der er lovlig adgang til arealerne.

Der er ikke med randzoneloven sket en ændring i naturbeskyttelseslovens regler for adgang til naturen, herunder adgang til udyrkede arealer.

Der er derfor ikke forskel på reglerne om adgang til udyrkede randzoner og adgang til andre udyrkede arealer, som ikke ligger i randzoner. Det er de samme regler, der gælder.

Det, som er nyt med ændringen af randzoneloven er, at naturbeskyttelseslovens regler om adgang nu også gælder i randzonerne. På det punkt har vi i denne regering gjort op med den tidligere regerings ønske om at fratage borgerne deres mulighed for at færdes i og langs de udyrkede randzoner.

Der har fra kommuner og Adgangsforum, som består af repræsentanter fra bruger- og lodsejerorganisationer samt

relevante myndigheder, i flere år været et ønske om at præcisere vejledningen til adgangsreglerne i naturbeskyttelsesloven vedrørende udyrkede arealer, så det var nemmere for brugerne at gennemskue reglerne og således få et overblik over, hvor færdsel er mulig. En præcisering af vejledningen blev også aktualiseret i forbindelse med ændringen af randzonenloven for, at det fremgik mere tydeligt, hvordan udyrkede arealer skulle forstås, nu man gav adgang til randzonerne.

Naturstyrelsens præcisering af vejledningen var et forsøg på at imødekomme dette ønske. Det har desværre efterfølgende vist sig, at de præciseringer, der er foretaget, har skabt forvirring om, hvad der gælder. Og processen omkring udarbejdelsen af vejledningen kunne have været bedre. Naturstyrelsen har lyttet til kritikken fra Landbrug og Fødevarer samt Dansk Skovforening og har været i dialog med begge parter, siden kritikken blev rejst i maj måned. Styrelsen vil derfor justere vejledningen efter, at den har været i høring. Dette har jeg også oplyst udvalget om inden samrådet.

De konkrete justeringer, som Naturstyrelsen foretog i adgangsvejledningen, bestod for det første i, at den hidtidige tekst om udyrkede arealer i vejledningen blev præciseret med ”Dog vil høslæt en eller to gange årligt ikke medføre, at offentligheden afskæres adgang udover den periode, hvor der kører maskiner på arealet.”

Dette er også oplyst i svar på spørgsmål 109 til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i forbindelse med 3. behandlingen af lov om randzoner.

Præciseringen tydeliggjorde altså, at lodsejeren ikke ved at slå vegetationen på sit areal 1 – 2 gange om året gør sit areal ”dyrket” og derved hindrer adgang til sit areal.

Naturstyrelsens præcisering i vejledningsteksten bruger dog begrebet ”høslæt” om slåningen, hvilket er et ordvalg, som giver anledning til misforståelse.

Det korrekte ordvalg ville have været ”afpudsning”, dvs. at man slår et areal og lader materialet ligge, og der

dermed ikke er tale om en drift med det formål at tjene penge - det vil sige, der er ikke tale om dyrkning.

For det andet bestod præciseringen af vejledningen i, at en henvisning til en afgørelse fra Naturklagenævnet fra 2006 blev fjernet.

Nævnet har i denne afgørelse udtalt, at der sædvanligvis vil gå mindst 5 år, før et hvilket som helst areal i Danmark kan anses for at være overgået fra pløjejord til udyrket i naturbeskyttelseslovens forstand.

Naturstyrelsen fjernede henvisningen, fordi styrelsen siden afgørelsen i 2006 har fået opdateret faglig viden fra Århus Universitet v. DCE (dengang DMU) om udyrkede arealer.

DMU gjorde i maj 2010 Naturstyrelsen opmærksom på, at det ikke efter deres faglige vurdering er muligt at komme med en præcis tidshorisont for, hvornår et areal er vokset ind i en udyrket tilstand. Grænsen vil variere fra

sted til sted, nogle steder betydeligt kortere, andre betydeligt længere, og afhængig af naturgivne faktorer. Dvs. DCE nuancerede med sin faglige viden afgørelsen fra Naturklagenævnet.

Naturstyrelsen skal bygge sin praksis på den seneste opdaterede faglige viden og vurderede på daværende tidspunkt, at afgørelsen fra 2006 ikke gav et fyldestgørende billede af, hvad en kommune skal lægge til grund ved en vurdering. På denne baggrund blev henvisningen til Naturklagenævnets afgørelse fra 2006 fjernet.

Styrelsen har efterfølgende oplyst til mig, at henvisningen til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse vil blive genindsat i adgangsvejledningen efter ønske fra Landbrug og Fødevarer samt Dansk Skovforening, men at vejledningen vil blive suppleret med DCE's udtalelse.

Præciseringerne i vejledningen om adgangsreglerne afspejler samlet set ikke en ændring af Naturstyrelsens

fortolkning af naturbeskyttelseslovens adgangsregler.

Som sagt: der er ikke som følge af randzonenloven ændret i reglerne om adgang til udyrkede arealer, men der er foretaget præciseringer i Naturstyrelsens fortolkning.

Afslutningsvist synes jeg vi har fået et vigtigt politisk resultat med lov om randzoner, som fremover vil give danskerne bedre adgang til naturen.